

4. ACTIES EN MAATREGELEN

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de concrete acties en aanbevelingen die zijn opgenomen in het bekkenbeheerplan alsook de bindende bepalingen.

4.1 ACTIES

Acties zijn gebiedsgerichte vertalingen van herstelmaatregelen die in de planperiode 2008-2013 uitvoering geven aan de watersysteemvisie (zie deel 3 van het bekkenbeheerplan) voor het bekken van de Brugse Polders. De per thema opgestelde schema's in de watersysteemvisie geven het verband weer tussen de vooropgestelde doelstellingen en maatregelen zoals beschreven in de watersysteemvisie enerzijds en de eraan gekoppelde acties en aanbevelingen anderzijds.

Met een actie wordt een project bedoeld dat tijdens de planperiode wordt uitgevoerd. De belangrijkste kenmerken van een "actie" zoals bedoeld in het bekkenbeheerplan zijn: concreet, gebiedsgericht en gekoppeld aan een initiatiefnemer (met uitvoering belaste instantie). Een actie kan een terreinuitvoering, een studie of een voorbereidende studie voor een terreinuitvoering omvatten.

Het overzicht van de acties van het bekkenbeheerplan is opgenomen in onderstaande tabel.

Actiefiches (zie bijlage)

Voor een uitgebreide omschrijving van iedere actie wordt verwezen naar bijlage 1 (Actiefiches) van het bekkenbeheerplan. De actiefiches bevatten een beschrijving van de actie, schetsen de motivatie en het doelstellingenkader voor iedere actie en geven aan welke de mogelijke milieueffecten zijn.

BUDGETTERING, TIMING EN AFDWINGBAARHEID

Om de doelstellingen vooropgesteld in het bekkenbeheerplan te halen, is het noodzakelijk alle acties en maatregelen uit te voeren. Daarom is er geen onderscheid gemaakt tussen prioritaire en niet-prioritaire acties. Ook zijn - conform de definitie van een bindende bepaling in het bekkenbeheerplan - bindende acties niet bovengeschikt aan niet-bindende acties.

Voor zover mogelijk zijn bij elke actie het (geraamde) budget en de timing aangegeven. De acties en maatregelen worden uitgevoerd door de initiatiefnemer (dit is de waterbeheerder) en betaald via hun reguliere begroting. Vermits het plan een looptijd kent van 6 jaar (2008-2013) kunnen de kosten gespreid worden over 6 begrotingsjaren. Indien zou blijken dat de beschikbare budgetten niet zullen volstaan om alle acties binnen de planperiode te financieren, zullen mogelijke bijkomende financiële mechanismen of stimuli onderzocht worden, maar momenteel is dat nog niet aan de orde.

Afhankelijk van de actie gebeurt de uitvoering binnen de planperiode of wordt ten minste gestart met de uitvoering. Een deel van de acties zijn van eerder beleidsmatige aard en voor een aantal acties is nog verdere voorbereiding (bv. modellering, monitoring,...) nodig vooraleer de uitvoering van start kan gaan. Daarom is het niet altijd mogelijk de timing en het budget concreet aan te geven.

Er is geen juridisch afdwingbare verplichting, maar wel een duidelijk en concreet engagement van de overheid om de acties uit te voeren. Het actie- en maatregelenprogramma duidt aan voor welke acties de waterbeheerders het initiatief nemen en/of de uitvoering op zich nemen. Hiermee gaan zij het engagement aan deze acties, conform de aangeduide timing, uit te voeren of op te starten in de loop van de planperiode (2008-2013), weliswaar binnen de grenzen van de wettelijke procedures (bv. vergunningverlening) en van het beschikbaar budget.

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid keurt het bekkenbestuur het bekkenbeheerplan goed en stelt de Vlaamse Regering het plan vast. Op die manier krijgt het engagement tot uitvoering van de acties een formeel karakter.

MILIEUEFFECTBEOORDELING

Het decreet IWB (art. 42 §1) stelt dat het bekkenbeheerplan zodanig opgesteld is, en de besluitvormingsprocedures zodanig verlopen dat het voldoet aan de essentiële kenmerken van de milieueffectrapportage. Om aan die essentiële kenmerken van de milieurapportage te voldoen, werd

bij de opmaak van de bekkenbeheerplannen het *integratiespoor* gevolgd. De milieubeoordeling (belangrijkste doelstellingen, bestaande situatie en knelpunten of milieuproblemen, ...) zit verweven doorheen de verschillende plandelen van het bekkenbeheerplan. Bovendien gebeurde voor iedere actie een beoordeling van de mogelijke milieueffecten. Deze inschatting van de mogelijke milieueffecten voor de diverse acties, schetst een globaal beeld van welke milieueffecten het bekkenbeheerplan mogelijk met zich (kan) meebrengt(en). Deze actiegebonden milieueffectbeoordeling gebeurde obv de stand van kennis en beoordelingsmethoden, de inhoud en het detailleringsniveau, de fase van het besluitvormingsproces waarin de actie zich bevindt en de mate waarin bepaalde aspecten beter op andere niveaus van dat proces – met name bij de effectieve uitvoering - kunnen worden beoordeeld.

De milieueffectbeoordeling voor de acties is opgenomen in de actiefiches in bijlage 1.

WATERTOETS

Waterparagraaf

Het bekkenbeheerplan van het bekken avn de Brugse Polders volgt de principes van het integraal waterbeleid en de krachtlijnen van de waterbeleidsnota. Het plan is met andere woorden gericht op het gecoördineerd en geïntegreerd ontwikkelen, beheren en herstellen van watersystemen met het oog op het bereiken van de randvoorwaarden die nodig zijn voor het behoud van dit watersysteem als zodanig, en met het oog op het multifunctionele gebruik.

Precies omdat de ontwikkeling, het beheer en het herstel van watersystemen een wezenlijk onderdeel van het bekkenbeheerplan vormt, gaat men er van uit dat het plan geen schadelijke effecten zal veroorzaken.

Het is mogelijk dat bepaalde acties en maatregelen tijdelijk een schadelijk effect teweeg zullen brengen. Op het ogenblik van de goedkeuring van het bekkenbeheerplan is dit evenwel zeer moeilijk in te schatten. Hiervoor biedt een watertoets op projectniveau – bij de vergunning – een oplossing. Geen enkele ingreep mag aanleiding geven tot nadelige effecten volgens art. 8 van het decreet IWB.

De milieueffectbeoordeling voor de acties bevat tevens de beoordeling in het kader van de Watertoets (zie actiefiches in bijlage 1).

PASSENDE BEOORDELING

In de bekkenbeheerplannen wordt een matrix van mogelijke acties opgenomen die zich situeren in of in de nabijheid van de Speciale Beschermingszones die aangeduid werden in het kader van de Habitatrictlijn of de Vogelrichtlijn.

De voorgestelde acties zijn intentioneel, nog niet concreet en specifiek zodat een passende beoordeling in deze fase niet kan uitgevoerd worden.

Het is voorafgaand aan de goedkeuring van het uitvoeringsplan van de weerhouden acties dat een zgn. passende beoordeling (volgens artikel 36ter van het Natuurdecreet) dient te worden uitgevoerd. Deze passende beoordeling houdt in dat het uitvoeringsplan van de actie dient getoetst te worden op mogelijke betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Speciale Beschermingszone - in het bijzonder op de habitattypes en de soorten waarvoor de Speciale Beschermingszone is aangeduid, en op de soorten van Bijlage III van het Natuurdecreet die in deze zone voorkomen

De toetsing dient te gebeuren door de initiatiefnemer bij de voorbereiding van het uitvoeringsplan van de acties. Deze voorbereiding van het uitvoeringsplan omvat ook een onderzoek naar alternatieven. Deze alternatieven kunnen zowel betrekking hebben op de locatie als op de uitvoering van de actie of de maatregel. Afhankelijk van het resultaat van deze toetsing kan de actie uitgevoerd worden zoals voorzien, en/of moeten er milderende maatregelen worden genomen, en/of wordt de actie bijgestuurd. Indien er dan toch nog betekenisvolle aantasting kan optreden mag de overheid in uitvoering van art 36ter §4 van het natuurdecreet geen goedkeuring of vergunning verlenen voor deze actie of maatregel. Bij afwijking hierop moet worden voorzien in een compensatie nadat er aangetoond werd dat er geen minder schadelijk alternatief bestaat en tevens het publiek belang van de actie is goedgekeurd.

In de lijst van acties en maatregelen wordt in een kolom aangeduid of de betreffende actie in aanmerking komt om onderworpen te worden aan een passende beoordeling. De invulling van de passende beoordeling, is gebeurd op voorstel van ANB, en is gebaseerd op het feit op het gegeven of de betreffende actie in of nabij een SBZ of VEN gebied is gelegen. De aanduiding van passende beoordeling is indicatief en zeker ook niet limitatief.

VEN-TOETS

In de bekkenbeheerplannen zijn mogelijke acties en maatregelen opgenomen die zich situeren in of in de nabijheid van het Vlaams Ecologisch Netwerk. De voorgestelde acties en/of maatregelen zijn intentioneel, niet altijd concreet en specifiek zodat een specifieke VEN-toets in deze fase niet kan uitgevoerd worden. Het is voorafgaand aan de goedkeuring van het uitvoeringsplan van de weerhouden acties of maatregelen dat een zgn. VEN-toets (artikel 26bis van het natuurdecreet) dient te worden uitgevoerd. Deze VEN-toets houdt in dat het uitvoeringsplan van de actie dient getoetst te worden op mogelijke onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN).

Volgens artikel 26bis mag de overheid geen toestemming of vergunning verlenen voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. In afwijking hiervan kan een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken, bij afwezigheid van een alternatief, toch worden toegelaten of uitgevoerd om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. In dat geval dienen alle schadebeperkende en compenserende maatregelen genomen te worden.

HET MAATREGELENPROGRAMMA OP STROOMGEBIEDNIVEAU

De uitwerking van het maatregelenprogramma op stroomgebiedniveau zal deels gebaseerd zijn op de huidige bekkenbeheerplannen en zal deels sturend zijn voor de volgende generatie bekkenbeheerplannen. Een maatregel op stroomgebiedniveau wordt in algemene termen geformuleerd en heeft een hoog abstractieniveau, een actie is een concrete doorvertaling van een maatregel en is meestal op lokaal (bekken) niveau van toepassing. Niet aan alle maatregelen op stroomgebiedniveau zullen (lokale) acties gekoppeld kunnen worden omdat sommige maatregelen enkel op gewestelijk niveau (of hoger) toegepast kunnen worden.

Hieronder volgt een overzicht van de acties in het bekken van de Brugse Polders

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
Terugdringen van risico's die de veiligheid aantasten, het voorkomen, herstellen en waar mogelijk ongedaan maken van watertekort										
Peilbeheer en waterbeheersing in de kustpolders										
1	Aansluiten peilmetingen polderwaterlopen op het limnietrisch meetnet	VMM	interne werkingsmiddelen	uitgevoerd						
2	Opmaak van een handleiding voor het opstellen van peilafspraken in de kustpolders	bekkenoverschrijdende werkgroep								
130	Onderzoek naar de mogelijkheden tot peilbeheer in niet tijgebonden gebieden (hogere delen van de Rivierpolders en de zandstreek) met het oog op enerzijds waterbeheersing (overstromingen) en waterconservering (drainage beperken, infiltratie bevorderen).	bekkenoverschrijdende werkgroep								
Het water vasthouden										
Bergen: op zoek naar extra buffering										
4	Validatie en actualisatie van de NOG kaarten	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
5	Afbakening van de actuele en potentiële komberging in poldergebieden	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
134	De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld i.f.v. het noodzakelijk potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging.	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen	2008 - 2013						
6	Lappersfortbos - behoud en bestendiging waterberging	VMM			ots		X			
7	Evaluatie effectief bodemgebruik in actuele en potentiële waterbergingsgebieden	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
8	In kaart brengen en becijferen van verloren gegane waterberging	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
9	Kerkebeek te Sint-Michiels - Realisatie wachtbekken (actief overstromingsgebied)	VMM	2.030.000	2009-2010	vu		X		X	
10	bovenloop van de Jabbeekse Beek - Realisatie van een actief-overstromingsgebied	Nieuwe Polder van Blankenberge	1.212.000	2011-2013	ots		X			X

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
11	Blankenbergse Vaart en Noordede: herinrichtingswerken in functie van extra buffering	VMM	2.150.000	2010	vvc	X	X		X	
12	Zuidgeleed: herinrichting wachtbekken en NTMB oevers	VMM	1.440.000	2009-2010	vu	X	X		X	
13	Noordede - Uitbreiding wachtbekken met inbegrip van de ecologische oeverinrichting	VMM	125.000		ots	X	X			
14	Waterkwantiteitsmaatregelen op de Rivierbeek/Hertsbergebeek	VMM			ots	X	X			
Afvoeren: als laatste optie										
15	Bemaling Leopoldkanaal te Zeebrugge naar Afleidingskanaal	W&Z, afdeling Bovenshelde	1.034.554	2007		X				
17	Verbetering uitwatering Sas Slijkens te Oostende - haalbaarheidsstudie	W&Z, afdeling Bovenshelde	200.000	2008				X		
18	Bouw van (nood)gema(l)(en) op Noordede en/of Blankenbergse Vaart	VMM	1.075.000	2011-2013	ots	X	X			X
19	Bouw van (nood)gemaal te Sint-Pieters Brugge	Nieuwe Polder van Blankenberge	850.000	2011-2014	ots	X	X			X
20	Zuidervaartje: Afvoer via kanaal Brugge-Oostende bewerkstelligen. Herstelling sifon t.h.v. 5 geboden.	W&Z, afdeling Bovenshelde	700.000	2007						
131	De afwatering van polderwaterlopen via de sifons onder het Schipdonkkanaal naar het Leopoldkanaal dient te worden verbeterd of onderzocht	W&Z, afdeling Bovenshelde				X				
21	Aanpassen (verbeteren) van Verbindingslus te Brugge	W&Z, afdeling Bovenshelde								
22	Verbreding van de Zwinnevaart nabij uitmonding Leopoldkanaal	VMM	775.000	2009-2010	vu	X	X		X	
23	Verbreding van de Isabellavaart	VMM	775.000	2009-2010	ots	X	X		X	
24	Omkering stroomrichting Zwinnevaart en Isabellavaart	MOW-MDK				X				
25	Opmaak van een bagger- en ruimingsplan voor de bevaarbare waterlopen en waterlopen 1ste categorie in het Bekken	W&Z en VMM	interne werkingsmiddelen			X				
26	Opmaak van ruimingsplannen waterlopen 2de, 3de categorie, polderwaterlopen en baangrachten per deelbekken, gemeente	provincies / gemeenten / polderbesturen / wegbeheerders				X				

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
125	Onderzoek naar werkelijke ruimingsnood in functie van afvoercapaciteit getoetst aan hoge hydraulische ruimingsprioriteit (HRP) zoals theoretisch bepaald in de prioriteringsanalyse waterbodems.	alle waterbeheerders	250.000							
28	Opstellen van maai- en reitschemas	alle waterbeheerders en wegbeheerders	interne werkingsmiddelen							
29	Damse Vaart - Herstel Sifon t.h.v. Afleidingskanaal en Leopoldkanaal	W&Z, afdeling Bovenshelde	700.000	2011-2013						X
Van bescherming tegen water naar bescherming tegen schade										
30	Oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering voor het afwateringsgebied van het Leopoldkanaal, met onderzoek van effect baggeren en van noodpompen rechtstreeks naar de Noordzee	VMM - AOW	In uitvoering	2007-2009						
31	Oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering voor het afwateringsgebied Blankenbergse Vaart/Noordede	VMM	In uitvoering	2007-2008						
32	Actualisatie van de ROG-kaarten	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
33	Waterkering voorzien langs de Ringvaart rond Brugge	W&Z, afdeling Bovenshelde								
34	Bedijking omheen transportbedrijf (Hipano) Sijlostraat te Ruddervoorde (haalbaarheidsstudie).	VMM / ROW					X			
35	Verbetering dijk industrieterrein Kampveld te Oostkamp	VMM	15.000	2008-2009						
Crisisbeheer en verzekeringen										
37	Voorspellingsmodel Kanaal Gent-Oostende	MOW-WL-HIC		Reeds uitgevoerd						
38	Uitbouw van voorspellings- en waarschuwingsmodellen voor diverse deelbekkens	VMM	Zie GK 17 (400.000)							
39	Uitbreiden peilregistratie op de bovenlopen van een aantal waterlopen: Kerkebeek, Ede, Ringbeek, ...	VMM	interne werkingsmiddelen							
40	Opstellen en actualiseren van provinciale en gemeentelijke noodplannen	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
Kustverdediging										
133	Uitvoeren van een studie 'Geïntegreerd Kustveiligheidsplan'	MOW - MDK	Zie IJZER 48 (1.000.000)	2007-2010						
41	Veiligheidsmaatregelen tegen overstroming van Oostende	MOW-MDK	Zie IJZER 47 (58.500.000)	2008	vvc	X	X	X		
Verdroging tegengaan										
42	Laagwaterstrategieën voor de kanalen uitwerken	MOW-WL-HIC	Zie GK 143 (25.080.000)							
Water voor de mens										
Scheepvaart										
128	Ontsluiting kusthavens: studie opwaardering van het Afleidingskanaal van de Leie voor scheepvaart tot 4500 ton (inclusief: afweging verdere verbetering aan het kanaal Gent-Brugge en de analyse van de verhoging van de afvoercapaciteit van het Afleidingskanaal).	W&Z, afdeling Bovenschedde	35.500.000	2009-2013	ots	X	X		X	X
43	Gefaseerde en gedifferentieerde uitbouw van het zeehavengebied	MBZ / Oostends Havenbedrijf / MOW MT	70.850.000	2009-2013	vvc	X	X		X	X
44	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan haven van Zeebrugge	RWO		lopend		X				
45	Haalbaarheidsstudie Britaniadok	MBZ-MOW MT	4.000.000	2009-2010					X	
46	Uitvoering van het ontworpen Albert II dok	MBZ-MOW MT	68.800.000	2008-2012	vu	X	X	X	X	X
47	Verdere afweging en uitwerking van de inrichtingsalternatieven voor het strategisch haveninfrastructuurprject: MKBstudie	MOW-MT	400.000	2008-2013	vvc	X	X	X	X	x
48	Onderzoek naar maatregelen om de vrijwaring van de terreinen in de noordwestelijke zone van de achterhaven als reserve voor strategische haveninfrastructuurprojecten te garanderen	MBZ			vvc	X	X			
49	Herindienstneming Visartsluis	MOW-MT	3.000.000	2009-2010					X	
50	Afwerking renovatie Demey-sluis	Oostends Havenbedrijf		Reeds uitgevoerd						
51	Verdiepingsprogramma voor havengeul haven van Zeebrugge: monitoring	MOW-MDK afdeling Kust		in uitvoering						

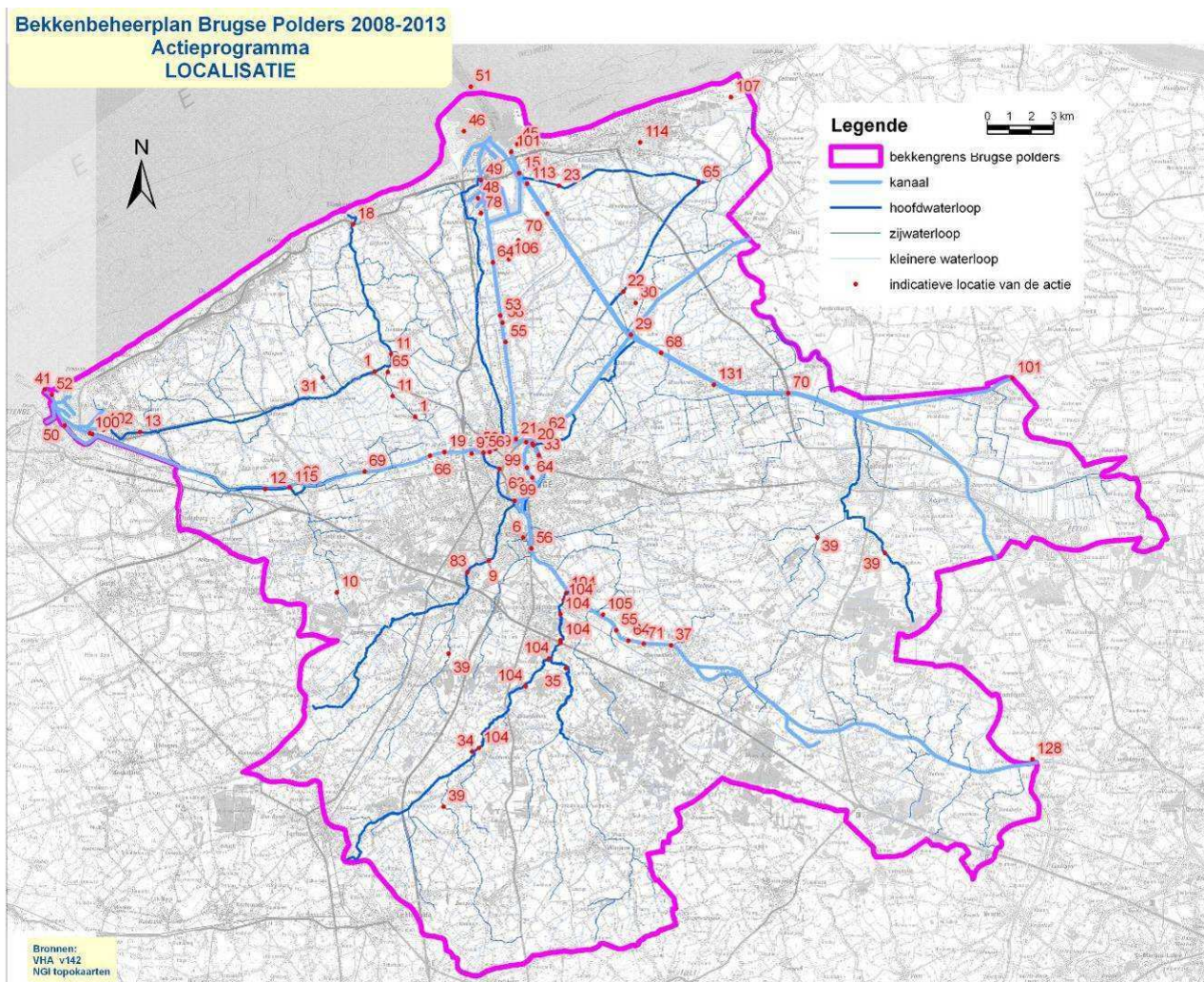

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
68	Opmaak Visserijbeheerplan Bekken van de Brugse Polders	ANB		deels uitgevoerd						
69	Realisatie hengelzones/ infrastructuur uit Visserijbeheerplan Brugse Veldzone	diverse waterbeheerders			vvc		X			
70	Hengelfaciliteiten Leestjesbrug (Maldegem) over het Afleidingskanaal van de Leie en Leopoldkanaal	Provinciale Visserijcommissie	44.530	2008				X		
71	Inrichting van hengelzones en/of hengelfaciliteiten Gevaerts-bocht	Provinciale Visserijcommissie								
Water voor de gezinnen										
De inspanningen van landbouw en industrie bestendigen										
Energie										
Onroerend erfgoed										
72	Opmaken van een archeologische kennisbalans en advieskaart voor het bekken van de Brugse Polders	Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed								
De kwaliteit van water verder verbeteren										
Oppervlaktewaterkwaliteit										
129	Uitvoering van de bovengemeentelijke projecten op het investeringsprogramma en het goedgekeurde optimalisatieprogramma 2006-2011 betreffende de bouw van bovengemeentelijke RWZI's en KWZI's en de aanleg en de renovatie van collectoren, persleidingen, pomstations, prioritaire rioleringen en aansluitingen	Aquafin n.v./VMM	30.600.000	2008-2013			X			
73	Bepaling van de draagkracht (immissieplafond) en het risico op het niet halen van de goede toestand van de verschillende types waterlopen in het bekken met behulp van een modellering (PEGASE-model) (met uitzondering van de polderwaterlopen).	VMM	17.778	2008				X		
74	Toepassen van het PEGASE-model op de oppervlaktewaterlichamen van het bekken (met uitzondering van de polderwaterlopen).	VMM	Interne werkingsmiddelen							
75	Toepassen van het Milieukostenmodel Water op de oppervlaktewaterlichamen van het bekken	VMM	interne werkingsmiddelen							

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
76	Inventariseren van de waterlopen in het bekken die te lijden hebben van eutrofiëring	VMM	Interne werkingsmiddelen							
77	Afwerken van de zoneringsplannen voor alle zuiveringsgebieden in het bekken	VMM								
132	Opmaken van masterplannen voor zuiveringsgebieden in het bekken	Aquafin n.v.								
Grondwaterkwaliteit										
78	Sanering grondwater Carcooke-site Zeebrugge	OVAM	200.000							
Waterbodems										
79	Case-studie bepaling overstortfrequentie en de kwaliteit van het overgestorte water	VMM	100.000	2011-2013						X
80	Opmaken van een voorstel ter voorbereiding van de beslissingen van de Vlaamse Regering m.b.t. de te onderzoeken en de prioritair te saneren waterbodems.	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
81	Saneren van de meest prioritaire verontreinigde waterbodemitrajecten in het bekken, zoals aangedeuid door de Vlaamse Regering in het kader van het bodemdecreet (2006), voortvloeiende uit voormelde prioritering (actie 80).	alle waterbeheerders								
82	Voorzien van voldoende bergingslocatie(s) voor bagger- en ruimingsspecie waarbij er wordt naar gestreefd om binnen de eigen bekkengrenzen de balans van specieaanbod en eindbestemming (nuttige toepassing, berging, storten) in evenwicht te houden en het storten van zandrijke specie wordt afgebouwd	W&Z, afdeling Bovenschedde	Zie IJZER 97 (1.500.000)	2008-2010	ots	X	X	X	X	
126	Opmaak van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens	VMM/W&Z	interne werkingsmiddelen		ots	X	X			
127	Herberekening van de slibbalans in het bekken ten behoeve van de verdere concretisering van de acties in het SUP BRS.	bekkenbestuur Brugse Polders								
Natuur-ecologie										
83	Kerkebeek 1ste categorie - Ecologisch oeverherstel	VMM	zie actie 9		vvc		X			
123	Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en herstel van belangrijke vissoorten en andere internationaal belangrijke watergebonden dier- en plantensoorten.	ANB	Zie IJZER 81		ots		X			

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
97	Haalbaarheidsstudie verbinding Waggelwater met kanaal Brugge-Oostende	PVC	25.000	2009-2010	ots		X		X	
98	Bestrijden van invasieve waterplanten	diverse waterbeheerders	600.000	2008-2013				X	X	X
99	Wegwerken vismigratieknelpunt Keizerinnestuw en Gulden Vliesstuw - Kanaal Gent Oostende	W&Z, afdeling Bovenshelde	349.000	2009-2013	ots		X		X	X
100	Wegwerken vismigratieknelpunt Sas Slijkens - Kanaal Gent Oostende	W&Z, afdeling Bovenshelde	zie actie 97	2009-2013	ots		X		X	X
101	Wegwerken vismigratieknelpunten Leopoldkanaal	W&Z, afdeling Bovenshelde	interne werkingsmiddelen		ots		X			
102	Wegwerken vismigratieknelpunt Noordede	VMM	200.000	2011-2013	ots		X			X
103	Opstellen oeverbeheerplannen onbevaarbare waterlopen 1ste categorie	VMM	interne werkingsmiddelen							
104	Rivierbeek en Hertsbergebeek - maatregelen van ecologische herstel	VMM			ots		X			
105	Inrichting vallei Zuidleie	W&Z, afdeling Bovenshelde	interne werkingsmiddelen	2008-2013	ots		X			
106	Inrichting natuurcompensatiegebieden achterhaven Zeebrugge	ANB	8.150.000	2009-2010	vvc	X	X		X	
107	Herstel en uitbreiding van het Zwin-estuarium	ProSes	3.000.000		vvc	X	X			
Sluitend voorraadbeheer										
108	Ontwikkelen van regionale grondwatermodellen en bepalen van de draagkracht van de grondwatersystemen.	VMM	11.232.000	2008-2013				X	X	X
109	Uitwerken herstelprogramma's en/of opmaken planning voor de eventuele uitbreiding van winningsmogelijkheden grondwater	VMM	interne werkingsmiddelen							
110	Het vergunningenbeleid voor de verschillende grondwaterlichamen aanpassen aan de resultaten van voorgaande maatregelen	VMM	interne werkingsmiddelen							
111	Het heffingenbeleid voor de verschillende grondwaterlichamen aanpassen aan de resultaten van voorgaande maatregelen	VMM	interne werkingsmiddelen							

actie nr	Titel - beschrijving	Initiatiefnemer	Raming middelen	Timing	BB*	PB*	RI*	Voorzien op begroting 2008	Voorzien op begroting 2009-2010	Voorzien op begroting 2011-2013
112	Gebiedsgericht uitvoeren richtlijnen Strategisch Plan Watervoorziening	VMM	interne werkingsmiddelen							
113	Realisatie drinkwaterwinning uit Leopoldkanaal	Gemeentelijk Waterbedrijf Knokke Heist	5.000.000	2009-2010		X			X	
114	Realisatie beschermingszones grondwaterwinning gemeentelijk waterbedrijf Knokke-Heist	Gemeentelijk Waterbedrijf Knokke Heist		reeds uitgevoerd						
115	Maatregelen treffen lekkage kanaal Brugge-Oostende t.h.v. pompstation Kwetshage	VMM	Uitgevoerd (kostprijs was 32.000)	reeds uitgevoerd						
117	Gebruik wachtbekkens overstromingen als spaarbekken t.b.v. landbouw	VMM / Provincie								
Voeren van een meer geïntegreerd waterbeleid										
118	Uitgebreide toestandsmonitoring grondwaterlichamen in het CVS (Centraal Vlaams Systeem), SS (Sokkel Systeem), KPS (Kust Polder Systeem)	VMM	Zie BES 5.2.1 (8.370.000)	2008-2013				X	X	X
119	Verder uitbouwen van het sedimentmeetnet in het bekken	MOW-WL-HIC-VMM	Zie GK 143 en BES 5.2.2 (25.080.000)	2008-2013				X	X	X
120	Inventarisatie hydromorfologische toestand oppervlaktewaterlichamen	VMM	interne werkingsmiddelen							
121	Uitbreiden biologisch meetnet met kwaliteitselementen volgens kaderrichtlijn Water	VMM	Interne werkingsmiddelen	2008				X		
122	Organisatie van een geïntegreerde en bekkengerichte sensibiliseringscampagne m.b.t. de uitvoering van het bekkenbeheerplan	bekkenbestuur Brugse Polders	CIW-werkingsmiddelen							
*BB = Bindende Bepaling : vu = voor uitvoering / vvc = voor verdere concretisering / ots = op te starten										
*PB = Passende Beoordeling = acties die op voorstel van het ANB desgevallend dienen onderworpen te worden aan een PB										
*RI = Ruimtelijke Implicatie = acties die een watergerelateerd bodemgebruik impliceren										

Figuur 93: Situering van localiseerbare acties

4.2 BINDENDE BEPALINGEN

Art. 42 §3 van het decreet IWB bepaalt dat het bekkenbestuur de onderdelen van het bekkenbeheerplan aanduidt die bindend zijn. Het bindende karakter geldt voor de diensten en agentschappen die afhangen van het Vlaamse Gewest, de besturen, alsook de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die in het Vlaamse Gewest zijn belast met taken van openbaar nut.

Voor de huidige waterbeheerplannen wordt onder de bindende bepalingen verstaan: het instrument waarmee de ruimtelijke aanspraken van het integraal waterbeleid vastgelegd worden, zodat alle overheden verplicht zijn deze aanspraken te respecteren.

Het bindend verklaren van acties en maatregelen heeft als gevolg dat:

- alle overheden verplicht zijn de betrokken gebieden of locaties te vrijwaren van activiteiten die niet stroken met de vanuit het waterbeheer geplande ingrepen of vooropgestelde visie;
- de overheden het principe moeten ondersteunen dat deze gebieden of locaties voor het waterbeheer moeten aangewend kunnen worden.

Concreet gaat het om bv. overstromingsgebieden, oeverzones, bestemmingswijzigingen in functie van overstromingsrisico, acties ter oplossing van vismigratieknelpunten, locaties voor slibstorten en ontwateringsbekkens, overslagzones voor watergebonden transport of zones voor watergebonden bedrijvigheid,...

Het verklaren van een actie of maatregel als zijnde bindend, betekent dus niét:

- dat de initiatiefnemer juridisch verplicht is deze actie uit te voeren.
In principe worden alle acties en maatregelen uit een bekkenbeheerplan uitgevoerd (of geconcretiseerd of opgestart) binnen de planperiode, maar binnen de grenzen van de wettelijke procedures en van het beschikbare budget. Dit gebeurt ongeacht het feit of ze bindend zijn of niet. Acties en maatregelen die niet als bindend zijn opgenomen, zijn dus niet ondergeschikt aan deze die wel als bindend zijn aangeduid.
- dat hier onmiddellijk begrotingsakkoord voor wordt verleend (bv. door de Vlaamse Regering).

Afhankelijk van de fase waarin de acties en maatregelen zich bevinden, kan men drie soorten bindende bepalingen onderscheiden:

- *bindende bepalingen "voor uitvoering" (vo)*: onder deze categorie vallen acties en maatregelen die klaar zijn voor uitvoering, bv. actieve overstromingsgebieden of oeverzones met gekende perimeter. Voor deze gebieden en locaties kan de aanspraak op de ruimte en de noodzaak van een eventuele bestemmingswijziging zeer gedetailleerd weergegeven worden.
- *bindende bepalingen "voor verdere concretisering" (vvc)*: dit zijn acties en maatregelen waarvan de aanspraken op de ruimte en de noodzaak van een eventuele bestemmingswijziging nog niet precies ingeschat kan worden op het moment van goedkeuring van het bekkenbeheerplan. Aangezien de uitvoering van deze acties afhangt van de verdere detaillering en nauwkeurige inschatting van de draagwijdte, blijft de concrete invulling van deze acties ten dele open.

Voor deze projecten betekent de aanduiding als bindend dat de overheden geen ingrepen mogen uitvoeren die een definitieve concretisering van het project hypothekeren. Bovendien moeten de betrokken initiatiefnemers deze acties en maatregelen op korte termijn verder uitwerken, om snel tot uitvoering te kunnen overgaan. De verdere uitwerking, voorbereiding en concretisering wordt bindend gemaakt om zo in een volgende fase direct naar effectieve uitvoering te kunnen overstappen. Het kan bijvoorbeeld gaan over verder detailonderzoek, onderzoek naar impact op het functioneren van landbouw en natuur en eventuele flankerende maatregelen, milieueffectenrapport (MER), landbouweffectenrapport (LER), passende beoordeling, ... De effectieve uitvoering van de actie wordt niet bindend gemaakt.

- *bindende bepalingen “op te starten” (ots)*: dit zijn visieconcepten die tijdens de planperiode of daarna zullen leiden tot ingrepen op het terrein en waarvan de situering in de huidige fase nog vaag is. Uitvoering binnen de planperiode is niet uitgesloten.

Het opstarten van het voorbereidend werk wordt bindend gemaakt. Het voorbereidend werk kan bijvoorbeeld bestaan uit conceptmatig onderzoek, verder detailonderzoek, onderzoek naar impact op het functioneren van landbouw en natuur en eventuele flankerende maatregelen, milieueffectenrapport (MER), landbouweffectenrapport (LER), passende beoordeling, ... De effectieve uitvoering van de actie wordt niet bindend gemaakt.

Het al dan niet bindend zijn van een actie belet niet dat de wettelijke procedures en bepalingen moeten gevolgd worden.

TOETSING VERGUNBAARHEID

Enkel voor de bindende bepalingen “voor uitvoering” geldt de bepaling dat binnen de twee jaar na het van kracht worden van het bekkenbeheerplan een voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgesteld moet zijn (cf. decreet IWB, art. 42 §4). Voor de andere soorten bindende bepalingen bestaat er een engagement van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening om in de toekomst een RUP op te stellen, vanaf het moment dat de aanspraken op de ruimte en de noodzaak van een eventuele bestemmingswijziging gedetailleerd bekend zijn.

De informatie over mogelijke wijzigingen of opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen of plannen van aanleg is opgenomen in hoofdstuk 6.

Het overzicht van de bindende bepalingen is opgenomen in het overzicht van de acties in het bekken van de Brugse Polders.

4.3 AANBEVELINGEN

Naast de acties wordt een overzicht gegeven van algemeen toe te passen aanbevelingen.

Aanbevelingen zijn aanwijzingen over het gewenste beleid en beheer voor waterlopen en kanalen, grondwater, oeverzones, valleigebieden enzovoort. Vaak gaat het om bestaande richtlijnen of principes voor waterbeleid en -beheer. De aanbevelingen zijn in de eerste plaats bedoeld voor alle waterbeheerders, maar in een aantal gevallen ook voor andere overheden - met name vergunningverleners - of voor bepaalde sectoren. De aanbevelingen duiden aan welk soort beheer aangeraden is maar hebben geen verplichtend karakter.

De toe te passen aanbevelingen vormen een onmisbare schakel voor het behalen van de verschillende doelstellingen die worden vooropgesteld in de watersysteemvisie. Ook de instrumenten watertoets, vergunningen, sensibiliseren, controle en toezicht komen hierbij aan bod.

In onderstaande tabel worden een aantal algemeen toe te passen aanbevelingen weergegeven welke opgesteld werden in het kader van het bekkenbeheerplan van de Dender. Deze aanbevelingen zijn ook geldig voor het Bekken van de Brugse Polders.

Vasthouden

R 1	Ervor zorgen dat hemelwater zoveel mogelijk ter plaatse wordt vastgehouden, is de verantwoordelijkheid van éénieder. Burgers, bedrijven, landbouw, de lokale en hogere overheden... iedereen dient initiatieven te nemen teneinde zoveel mogelijk hemelwater "vast te houden".	Burgers, Sectoren, Overheden
R 2	Gebieden die op de infiltratiekaart niet zijn aangeduid als (zeer) geschikt of matig geschikt voor infiltratie mogen niet a priori worden beschouwd als ongeschikt voor infiltratie. (Terrein)onderzoek is voor deze gebieden steeds noodzakelijk teneinde de uiteindelijke infiltratiegeschiktheid te bepalen	Vergunningverlener
R 3	Afstemmen van het bodemgebruik van openruimtefuncties ivf infiltratiemogelijkheden. In alle landbouwgebieden die geschikt zijn voor infiltratie moet de infiltratiecapaciteit maximaal worden benut. Het behoud of herstel van de hydrologische ruwheid van het landschap, een goede bodemstructuur en het toepassen van de code van goede landbouwpraktijken zijn in de landbouwgebieden essentieel om het water maximaal te kunnen laten infiltreren. In gebieden met veel erosie dragen erosiebestrijdende maatregelen bij tot het herstel van de infiltratiemogelijkheden.	Sector LT
R 4	Implementeren van het aspect infiltratie bij de stedenbouwkundige vergunningverlening. NIEUWBOUW, HERBOUW, VERGUNNING - Het aspect infiltratie wordt geïmplementeerd bij de vergunningverlening. De vergunningverlener ziet erop toe dat de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater van 1/10/2004 correct wordt toegepast.	Vergunningverlener
R 5:	Aansturen op een maximale afkoppeling en vertraagde afvoer van hemelwater via de vergunningverlening. NIEUWBOUW, HERBOUW, VERGUNNING - Via de vergunningverlening wordt aangestuurd op een maximale afkoppeling en hergebruik van hemelwater door een correcte toepassing van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater van 1/10/2004	Vergunningverlener
R 6	Bij gebrek aan of beperkte infiltratiecapaciteit van de bodem zorgt men voor het toepassen van bronmaatregelen/remediërende maatregelen waarbij aandacht gaat naar het tegengaan van versnelde afstroming van hemelwater (vb. via grachten...). In gebieden met veel erosie dragen erosiebestrijdende maatregelen bij tot het tegengaan van versnelde afvoer van het hemelwater. Het herwaarderden van grachten als hemelwaterafvoerkanalen kadert hierin.	Sector LT
R 7	Sensibiliseren van burgers, bedrijven en overheden over de noodzaak (nut, voordelen enz.) van vasthouden (afkoppeling, infiltratie en/of vertraagde afvoer) van hemelwater.	
R 8	Toezicht op het uitvoeren van de installatievoorschriften zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen en de Gemeentelijke, Provinciale en Gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen is nodig om de gewenste doelstelling naar de afkoppeling en het behoud van de kwaliteit van hemelwater te behalen.	lokale overheden
R 9	Waar mogelijk worden de waterconserveringsgebieden behouden en beschermd. Dit betekent dat er gestreefd wordt naar een vrijwaring van bebouwing/verharding in de waterconserveringsgebieden.	Vergunningverlener
R 10	Alle waterbeheerders houden bij het uitvoeren van werken aan de wateloop rekening met de beschermingsstatus van natuurgebieden	Sector WV
R 11	Afstemmen van het bodemgebruik van de openruimtefuncties in de waterconserveringsgebied	Sector LT

Bergen

R 12	Aansturen op het vrijwaren van de actuele waterbergingsgebieden bij toepassing van de watertoets Bij de toepassing van de watertoets wordt aangestuurd op het behoud en de bescherming van waterbergingsgebieden. Dit betekent dat een verdere achteruitgang van de ruimtelijke situatie in relatie tot het watersysteem wordt voorkomen	Vergunningverlener
R 13	Afstemming van het bodemgebruik van openruimtefuncties gelegen in actueel waterbergingsgebied	
R 14	Waar mogelijk wordt er aangestuurd op het behoud en de bescherming van potentiële waterbergingsgebieden. Dit betekent dat een verdere achteruitgang van de ruimtelijke situatie in relatie tot het watersysteem waar mogelijk wordt voorkomen.	Vergunningverlener
R 15	Afstemmen van het bodemgebruik van de openruimtefuncties in potentieel waterbergingsgebied. Het bodemgebruik in landbouwgebieden gelegen in waterbergingsgebieden wordt zoveel mogelijk gestimuleerd ivf behoud en/of omvorming naar grasland.	Sector LT
R 16	Bij de toepassing van de watertoets wordt rekening gehouden met de (mogelijke) toekomstige actieve overstromingsgebieden.	Vergunningverlener
R 17	Bij het kiezen van de locatie voor en de realisatie van een actief overstromingsgebied wordt rekening gehouden met verschillende randvoorwaarden mbt minimale impact op de omgeving, overleg en wetenschappelijke onderbouwing en een zo natuurlijk mogelijke inrichting.	Sector WV
R 18	Voor (toekomstige en bestaande) actieve overstromingsgebieden wordt een specifiek en aangepast beheer voor het gebied voorzien.	Sector WV
R 19	Bij het zoeken naar extra waterbergingscapaciteit in het bekken wordt ook rekening gehouden met de mogelijkheden van ecologisch herstel van een wateloop.	Sector WV

Afvoeren

R 20	De waterbeheerders voeren de onderhoud- en infrastructuurwerken uit op een verantwoorde wijze. Belangrijk	Sector WV
-------------	---	-----------

	hierbij zijn: het steeds werken volgens de geldende juridische randvoorwaarden, overleg organiseren en onderhoudswerken afstemmen op elkaar, het inventariseren van de geruimde hoeveelheid specie in kader van onderzoek naar de totale hoeveelheid specie die jaarlijks binnen het bekken dient geruimd te worden; kruidruiming uitvoeren op een ecologisch en economisch verantwoorde manier.	
R 21	Toezicht houden en sensibiliseren mbt 5-m zone langs waterlopen. Handhaving van de 5-m zone (of 10-m zone, afhankelijk van de eventuele ligging in VEN) is noodzakelijk om een goed waterloopbeheer te kunnen uitvoeren. Daarnaast heeft de 5-m zone ook bufferende rol mbt het tegengaan van inspoeling van nutriënten en sedimenten en is deze zone tevens belangrijk voor de ontwikkeling van natuurlijke waterloopecosystemen. (zie ook Oppervlaktewaterkwaliteit, Waterbodems, Natuur- en ecologie). Sensibilisatie m.b.t. de handhaving van de 5-meter zone is hierbij noodzakelijk	Sector WV
R 22	Bij metingen en werkzaamheden aan de waterloop (BBI-bepalingen, TKB-bepalingen, slibruiming, waterloop-modelleren...) worden bijkomende parameters (zoals slibdikte en diepte en breedte van de waterkolom...) als standaardmeting uitgevoerd.	Sector WV
R 23	Uitvoeren van een risico-analyse bij geplande infrastructurele ingrepen op de bevaarbare waterwegen. Bij geplande infrastructurele ingrepen op de bevaarbare waterwegen ten behoeve van waterbeheersing voert de waterbeheerder een risico-analyse uit om de effecten van de voorgestelde maatregelen te analyseren en om via een maatschappelijke kosten-batenanalyse eventuele verschillende alternatieven tegenover elkaar te kunnen afwegen.	W&Z
R 24	De betrokken waterbeheerder evalueert of de waterafvoercapaciteit daadwerkelijk in het gedrang komt thv de plaatsen aangeduid met hoge hydraulische ruimingsprioriteit.	Sector WV
R 25	Afstemmen van de waterafvoer in droge periodes ivf (aanpalend) bodemgebruik	
R 26	Onderhoud van baangrachten uitvoeren op verantwoorde wijze. Dit betekent dat werken worden uitgevoerd volgens de heersende wetgeving en codes van goede praktijk en gericht op het instandhouden van de bestaande infrastructuur (roosters, ...) en het onderhoud/vrijwaring ervan.	Gemeenten, Provincies, AWW

Scheepvaart

R 27	Afstemmen van de inplantingplaats (bijkomende) infrastructuur op/aan de waterweg ivf de omgeving: aansluiten op andere infrastructuur aan wal (vb bestaande en toekomstige bedrijventerreinen); bij inrichtingen aan de oevers dient er gezocht te worden naar een meerwaarde voor ecologie (bv.:muurvegetaties bij aanleg kaaimuren)	W&Z
R 79	De subsidieregeling Vlaams Gewest/private sector (80/20% financiële tussenkomst) voor de realisatie van infrastructuur (steigers en/of andere los- en laadinstallaties) welke geldt voor de binnenvaart langs de binnenvaartkanalen dient ook van toepassing gesteld te worden voor de binnenvaart langs het Boudewijnkanaal, mits Europa akkoord gaat met de, naar de havengebieden aan te vragen, uitbreiding van deze subsidieregeling.	W&Z / MBZ / promotie Binnenvaart Vlaanderen / ...

Recreatie

R 28	Men ziet erop toe dat de impact/druk op het watersysteem van recreatie(en toerisme)activiteiten wordt voorkomen en opvangen en dat de draagkracht van het watersysteem niet wordt overschreden .	Sector TR
R 29	Voorbehouden van de waterlopen in het bekken en hun valleien voor zachte recreatie	Sector TR, Sector WV, Sector Landbouw, kortom alle gebruikers en beheerders van de open ruimte
R 30	Afstemmen van de locatie van aanmeerplaatsen met steden en de toeristische transferlocaties omgangsregels	Sector TR, Sector WV
R 31	Opstellen en kenbaar maken van omgangsregels	Sector TR, Sector WV
R 32	Afstemmen van locaties voor vismogelijkheden langs onbevaarbare waterlopen op het watersysteem en aanleg van natuurlijk(er) oevers bij het inrichten van hengelplaatsen: gebiedsgerichte afspraken tussen hengelaars, natuurbeheerders en waterbeheerders alsook met andere recreanten zijn hierbij nodig; Voor waterlopen met een hoge ecologische waarde of in de ecologisch waardevolle gebieden (de afbakening van hengelzones afstemmen op de actieve weidelijke beekvisser, de inrichting uiterst beperkt houden); in minder waardevolle gebieden zijn soms kleinschalige inrichtingsmaatregelen ivf de passieve zittende visser mogelijk.	Sector TR, Sector WV, Sector Natuur Bos en Landschap

Oppervlaktewaterkwaliteit

R 33	Toepassen van het voorkomingsprincipe en het principe van sanering aan de bron via de milieuvergunning	Vergunningverlener
R 34	Toezicht houden op het naleven van opgelegde lozingsnormen	Sector MI
R 35	Beperken en vermijden van calamiteiten	Sector IH
R 36	Sensibiliseren van de doelgroepen (huishoudens, landbouw, industrie) om minder waterschadelijke producten te lozen in de riolering en het gebruik van milieuvriendelijker	Sector MI
R 37	Toepassen van de Code van goede landbouwpraktijken	Sector LT
R 38	Voeren van een doelgroepenbeleid (huishoudens, landbouw, industrie) om diffuse verontreiniging tegen te gaan. Sensibiliseren en stimuleren van landbouwers voor het afsluiten van beheerovereenkomsten Sensibilisatie en controle mbt verbod gebruik meststoffen en bestrijdingsmiddelen in de randstrook van het perceel en binnen de oeverzone van de waterloop (Sector LT ism lokale overheden, zie deelbekken-beheerplannen voor initiatieven van lokale overheden) Particulieren aanzetten tot reductie pesticidengebruik	Gewest en lokale overheden
R 39	Projectmatig aanpakken van potentieel vervuilde oppervlakken	lokale overheden

R 40	Bij de uitbouw van een meetstrategie de ruimte voorzien om op te treden bij calamiteiten en specifieke onderzoekprogramma's uitwerken	VMM
R 41	Bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur maximaal aanleggen volgens het principe van een gescheiden stelsel	Aquafin ism VMM
R 42	Afstemmen van de gemeentelijke saneringsprojecten op de bovengemeentelijke projecten en zoniet versneld uitvoeren en volgens het principe van gescheiden stelsels	lokale overheden
R 43	Uitvoeren van de nog noodzakelijke saneringsprojecten.	lokale overheden
R 44	Toepassen Code van goede praktijk voor ontwerp van rioleringsystemen en toepassen Code van goed onderhoud voor rioleringen	lokale overheden
R 45	Wegwerken van rioleringen in slechte staat	lokale overheden
R 46	Uitwisselen van rioleringsgegevens en overleg ten behoeve van het vervolledigen van een inventaris voor de bestaande rioleringsinfrastructuur en -toestand	lokale overheden
R 47	Prioritair aanpakken van lozingspunten op ecologisch waardevolle waterlopen en ter hoogte van, actuele en potentiële waterbergingsgebieden	Sector MI
R 48	Uitbouwen van een gemeentelijk IBA-beleid Uit de zoneringsplannen zal blijken waar de waterzuivering individueel dient te gebeuren. In deze gebieden moet het plaatsen van een IBA verplicht worden. De gemeenten dienen een IBA-beleid uit te stippelen waarbij werk wordt gemaakt van : informeren (tegen wanneer een IBA verplicht wordt, wat houdt dit in, welke KWZI-systemen zijn er, wat zijn de mogelijke problemen, ...), stimuleren door middel van subsidies, controleren van plaatsing en werking (uitbouw van een doeltreffend systeem)	
R 49	Controle op de correcte aansluiting op de gescheiden riolering en op de verplichte aansluiting op riolering + controle op en afdwingen van de scheiding tussen hemelwater en afvalwater op particulier domein	lokale overheden
R 50	Tegengaan van infiltratie van grondwater in de riool	lokale overheden
R 51	Synchroniseren van afkoppelingsprojecten met bestaande projecten en infrastructuur	VMM/Aquafin/lokale overheden
R 52	Voorkomen van nieuwe, het aanleggen van verbeterde en het prioritair saneren van bestaande overstorten op ecologisch waardevolle waterlopen	VMM/Aquafin/lokale overheden

Grondwaterkwaliteit

R 53	Toezicht houden op het naleven van de VLAREM-voorwaarden. Risicohoudende activiteiten zijn gehouden aan het naleven van de voorwaarden voorzien in VLAREM die voldoende garanties voor grondwaterbescherming inhouden. Via toezicht en controle moet dit bewaakt worden.	
------	--	--

Waterbodems

R 54	Behoud en uitbreiding van kleine landschapselementen. Kleine landschapselementen vervullen vele functies en zijn eveneens actoren in het vasthouden van hemelwater en het tegengaan van erosie op hellende terreinen. In deze optiek dient ernaar gestreefd te worden de bestaande kleine landschapselementen te behouden en waar mogelijk verder uit te breiden	Sector LT, NBL, WV
R 55	Vaker ruimen van rioleringen/collectoren om wateroverlast te vermijden	Sector MI
R 56	Evalueren of en waar de aanleg van wacht- en bezinkingsinstallaties stroomafwaarts WZI's of industriële lozingen de toevoer van sedimentdeeltjes naar de waterloop kan beperken.	Sector MI
R 57	Aanpassen van bestaande overstorten (vb nazuivering,...)	Sector MI
R 58	Evalueren of en waar de aanleg van wacht- en bezinkingsinstallaties stroomafwaarts WZI's of industriële lozingen de toevoer van sedimentdeeltjes naar de waterloop kan beperken.	Sector MI – VMM, Afdeling Water - Bestendige deputaties
R 59	Rekening houden met de indicatieve prioriteringslijst sanering waterbodems bij het opstarten van waterbeheersingsprojecten en ecologische projecten	Sector WV - Sector NBL
R 60	Rekening houden met de afzonderlijke prioriteringslijst fysico-chemische analyses bij de uitbouw waterbodembank en nieuwe TKB-monsterplaatsen	Sector WV - Sector MI

Natuur-ecologie

R 61	Afstemmen van ruimingswerken/onderhoudswerken van een waterloop op de hydraulische noodzaak en ecologische doelstellingen van de waterloop. De natuurlijke structuur wordt niet aangetast, bestaande milieuvriendelijke oevers worden niet aangetast en er ontstaan ook geen bijkomende vismigratieknelpunten. Bij de deponie van slib op de oever dienen oeverophogingen te worden vermeden zodat het contact tussen de rivier en de vallei mogelijk blijft. Bijzondere aandachtsgebieden hiervoor zijn de ecologisch waardevolle gebieden (= wettelijk afgebakende VEN, SBZ, natuurgebieden).	Sector WV
R 62	Toepassen van NTMB waar mogelijk. De waterbeheerders passen waar mogelijk - ook op waterlooptrajecten gelegen in steden en woonkernen - NTMB toe. Bijzondere aandachtsgebieden voor toepassing NTMB vormen de ecologisch waardevolle gebieden (= wettelijk afgebakende VEN, SBZ, natuurgebieden). Het bepalen van de graad van structuurherstel is locatieafhankelijk. De afweging moet op basis van sociale, economische en ecologische motieven genomen worden.	Sector WV
R 63	Toepassen van preventieve maatregelen en uitvoeren van voortgangscontrole inzake bestrijding invasieve water- en oeverplanten	Sector WV
R 64	Pragmatisch aanpakken van de sanering van vismigratieknelpunten bij de uitvoering van infrastructuurwerken.	Sector WV

	Ecologisch waardevolle gebieden (= wettelijk afgebakende VEN, SBZ, natuurgebieden) vormen hierbij bijzondere aandachtsregio's	
R 65	Prioritair aanpakken van de sanering van vismigratieknelpunten op prioritaire vismigratiewegen. Dit pragmatisch (zie R 64) gebeuren of als herstelmaatregel die deel uitmaakt van een geïntegreerd project dat maximaal herstel. Bijkomende prioritering ifv waterberging of ecologie wordt geëvalueerd	Sector WV
R 66	Bij het saneren van een vismigratieknelpunt wordt ook het oplossen van wateroverlastproblemen mee in beschouwing genomen	
R 67	Toepassen van het richtlijnen handboek vismigratie bij het saneren van vismigratieknelpunten	Sector WV
R 68	Het waterbeheer heeft aandacht voor het vermijden van nieuwe vismigratieknelpunten. Dit is bij het uitvoeren van ingrepen aan waterlopen en bij het verlenen machtigingen (door VMM, Provinciebesturen) (overwelvingen, inbuizingen, bruggen, stuwen, pompen, verlegging, lozingspunt). Senisbilisering vormt hierbij een belangrijk aspect.	Sector WV
R 69	Het waterbeheer heeft aandacht voor het vermijden van nieuwe migratiebarrières voor terrestrische soorten en het mogelijk maken van faunamigratie	Sector WV
R 70	Oeverherstel - zowel bij onbevaarbare waterlopen als bij kanalen - gebeurt op natuurvriendelijke wijze	Sector WV
R 71	Toepassen van een adequaat berm- en oeverbeheer. Voor de bevaarbare kanalen betekent dit uitvoeren bermbeheerplan; voor de onbevaarbare waterlopen niets doen of gefaseerd maaibeheer; maaien gebeurt enkel op plaatsen waar afvoerfuncties ifv veiligheid in gedrang en in ecologisch waardevol gebied(= wettelijk afgebakende VEN, SBZ, natuurgebieden) wordt het maaisel afgevoerd.	Sector WV
R 72	Toepassen van het typebestek "Natuurvriendelijke oevers" bij de inrichting van oevers van onbevaarbare waterlopen. De inrichting van milieuvriendelijke oevers, waar mogelijk, is in eerste instantie gericht op de ecologisch waardevolle gebieden (= wettelijk afgebakende VEN, SBZ, natuurgebieden) en de natuurverbindingsgebieden.	Sector WV
R 73	Systematisch evalueren van mogelijk herstel contact waterloop – vallei. Waar mogelijk wordt afgraven van aanwezige ruimingswallen langs de onbevaarbare waterlopen en het wegnemen van eventuele overwelvingen als algemene maatregel voorgesteld.	Sector WV
R 74	Oeverzoneprojecten worden onderbouwd aan de hand van de decretale functies van oeverzones (natuurbehoudsfunctie, bufferfunctie en waterkwaliteitsfunctie).	Sector WV
R 75	Het waterbeheer houdt rekening met de richtlijnen opgenomen in het Natuurrichtplan	Sector WV
R 78	Opnemen van specifieke besteksvoorwaarden (actie 4.3 in ontwerp SUP BRS). Zo dienen in overheidsbestekken (op alle beleidsniveaus) o.m. bepalingen te worden opgenomen die maximaal tegemoet komen aan de plandoelstellingen van het ontwerp Sectoraal Uitvoeringsplan Bagger- en Ruimingsspecie, met name maximaal hergebruik – behandeling – minimaal storten. Hierbij wordt tevens ruimte gelaten voor de inzet van alle mogelijke behandelingstechnieken. Bestekken voor onderhoudswerken aan de waterlopen dienen milieu- en natuurverantwoorde technieken voor baggeren en ruimen te omvatten. De bestekken voor behandeling van specie dienen meer opgevat te worden als een resultaatverbintenis en minder als een middelenverbintenis.	Sector WV

Duurzaam omgaan met water

R 76	Toepassen van het stand-still-principe via het vergunningenbeleid	Vergunningverlener
------	---	--------------------